Darbecilerin işkencesine mâruz kalan bir diğer Demokrat: Dr. Lütfi KIRDAR

Bir önceki yazıda, Demokrat Parti'nin son İçişleri Bakanı Dr. Namık Gedik'in, Ankara Harb Okulu'nda işkenceler sonucu nasıl vahşice katledildiğine dair bilgilerin bir kısmını aktardık.
Bu yazıda ise, yine Demokrat Parti'nin son Sağlık Bakanı olan Dr. Lütfi Kırdar'ın, bu kez Yassıada'da nasıl hakaretli işkenceler altında ölüme sürüklendiğine dair bilgilerin bir kısmını sizlerle paylaşmaya çalışalım.

Cuntacılar, hem zalim, hem hain

Demokratları deviren 27 Mayıs Cuntası'nın aklı-fikri gibi, iradesi ve dizgini de vatan-millet hainlerinin elinde olduğu için, silâh zoruyla iktidardan uzaklaştırdıkları devlet adamlarına karşı sınır tanımaz derecede bir kin, intikam, iğbirar ve husûmet duygusuyla hareket ederlerdi. Bir başka ifadeyle, devrilen bir devlet adamının millet yolunda yaptığı hizmet ne derece büyük, makbul ve takdire lâyık görülmüş ise, o değerli şahsiyete karşı duyulan kin, hınç ve öfke ateşi de o nisbette yüksek ve yakıcı olmuştur.

İşte, altı-yedi sene evvelki bir yazıda da ondan kısaca söz ettiğimiz Dr. Lütfi Kırdar'ın kendisi de büyük hizmet adamlarından biri olup, aynı şekilde 27 Mayıs darbecilerinin olanca şiddetiyle kin ve husûmet ateşine mâruz kalarak, Yassıada'da vefat etmiş bir şehid-i mazlûmdur.

Şimdi, hem kendisini, hem dâvâ arkadaşlarını bir kez daha rahmetle anmak niyet ve arzusuyla, özellikle onun nasıl bir hizmet ve dâvâ adamı olduğunu biraz daha yakından görmeye, öğrenmeye çalışalım.

Duruşma esnasında vefat etti

Bütün ömrünü vatana, millete hizmet yolunda harcamış olan Dr. Lütfi Kırdar, Yassıada Mahkemesi'nde, şiddetli baskılar altında tam da savunma yaptığı esnada kalp krizi geçirerek vefat etti. (17 Şubat 1961)

Dr. Kırdar, son DP hükümetinde Sağlık Bakanı olduğu için, diğer Demokrat maznunlarla birlikte o da darbeciler tarafından tutuklanmış ve Yassıada'ya sevk edilmişti. İğrenç iftiralara, haysiyet kırıcı hakaretlere mâruz kalması ve kendini zalim müfterilere karşı orada savunmak mecburiyetinde hissetmesi, onu ziyadesiyle üzmüş, yıpratmış durumdaydı. 17 Şubat'taki savunma esnasında, kalbi hakarete, zulümkârlığa daha fazla dayanamadı ve oracıkta yere yığılarak son nefesini verdi.

Dr. Kırdar'ın duruşma esnasında vefat etmesi, dâvâ arkadaşlarını da eleme, kedere gark etti. Bilhassa Menderes,

ziyadesiyle müteessir oldu. Çünkü, Dr. Kırdar onun kurmuş olduğu kabinede Sağlık Bakanı'ydı, yani en yakın hizmet arkadaşıydı.

Evet, Dr. Lütfi Kırdar Sağlık Bakanı'ydı. Ancak, onun bu konumda bulunması ve ülkesine hizmet etmiş olması, darbeci zalimlerin zerre kadar umurunda değildi.

Unutulmaz hizmetleri

1887 Kerkük doğumlu olan Dr. Kırdar'ın ülkeye hizmeti, sadece Sağlık Bakanlığı'yla da sınırlı değildi. O, aynı zamanda İstiklâl Harbi gazisiydi. İstiklâl Madalyası sahibiydi. 1912'de Balkan Harbi'ne, 1915'de Dünya Harbi'ne ve 1918'den sonra da İstiklâl Harbi'ne iştirak ederek vatan ve millet müdafaasında bulunmuş bir şahsiyetti.

Dahası da var… En kritik zamanlarda Kızılay Başkanlığı görevini yürüttü. Manisa'da ve İstanbul'da yıllarca valilik yaptı. 11 sene müddetle (1939-1950) İstanbul Valiliği'yle birlikte CHP'den Belediye Başkanlığı görevinde bulundu… Bu süre zarfında, bayındırlık sahasında mühim hizmetler yaptı.

Meselâ, Harbiye'deki Spor ve Sergi Sarayı, Açıkhava Tiyatrosu, Dolmabahçe'deki Mithatpaşa Stadyumu, Taksim Meydanı, onun döneminde yapılan eserlerden sadece birkaçı… Ne var ki, bütün bu hizmetlerinin hiçbiri darbecilerin umurunda değildi.

Yassıada'da maruz kaldığı insanlık dışı muamele, nihayet onu kahrından ölecek noktaya getirdi. Hakkında ileri sürülen yalan ve iftira yüklü iddialara cevap vermeye çalıştığı esnada kalbi durdu ve hemen oracıkta vefat etti. Allah rahmet eylesin.